

SMS ČR žádá prezidenta, aby nepodepisoval stavební novelu. Pochybnosti vyvolává také nový dohledový panel GRIP

15.9.2026 - | Sdružení místních samospráv ČR

Sdružení místních samospráv ČR se dopisem obrátilo na prezidenta Petra Pavla s žádostí, aby nepodepsal kontroverzní novelu stavebního zákona a vrátil ji Poslanecké sněmovně.

Varuje zejména před centralizací stavební správy, ztrátou odborných kapacit a místní znalosti i před krátkými lhůtami spojenými s rozsáhlým využíváním právních fikcí. Za další signál nedostatečné připravenosti reformy považuje také vládou schválený dohledový a koordinační panel GRIP.

„Sdružení místních samospráv ČR dlouhodobě podporuje potřebu stavební řízení zrychlit, zjednodušit a učinit předvídatelnějším. Současná podoba novely, která vznikla zcela netransparentním způsobem, ale představuje příliš rozsáhlý systémový zásah, jehož rizika nebyla dostatečně vyhodnocena. Vláda hazarduje s tím, že promarníme roky rozvoje našich obcí,“ říká předseda SMS ČR Petr Halada.

SMS ČR varuje zejména vedle přílišné centralizace stavební správy před omezením práv účastníků stavebního řízení i zásahů do územního plánování. Za mimořádně problematický považuje princip, který se novelou opakovaně prolíná: velmi krátké procesní lhůty, po jejichž zmeškání následuje fikce souhlasu, ztráta procesního práva, nebo v krajním případě dokonce vznik stavebního povolení, aniž by správní orgán věc skutečně posoudil.

Výhrady SMS ČR vycházejí z podrobných analýz i dat získaných od téměř 900 obcí a měst. Devět z deseti dotázaných obcí nepodporuje současnou podobu reformy stavební správy. Podrobné podklady zveřejňovalo SMS ČR průběžně v tematickém rozcestníku ke stavebnímu zákonu, včetně souhrnu hlavních legislativních výhrad.

Vymyká se nový panel kompetenčním zákonu?

Další pochybnosti podle sdružení vyvolává Expertní panel pro implementaci stavebního práva (GRIP), jehož zřízení a statut vláda schválila 14. září. Panel má dohlížet na zavádění reformy, koordinovat legislativní opatření a řídit organizační změny spojené s přechodem pracovníků do sjednocené státní stavební správy.

GRIP přitom nemá být pouze běžným poradním grémiem. Zákonem zřízenému ústřednímu správnímu úřadu (novému Úřadu rozvoje území) má panel vytvořený pouze usnesením vlády ukládat úkoly a nápravná opatření. Takové uspořádání podle SMS ČR vyvolává zásadní pochybnosti o souladu s kompetenčním zákonem i se standardní hierarchií státní správy, zejména pokud jde o zákonné vymezení působnosti, odpovědnost a kontrolu výkonu veřejné moci.

Vznik dalšího orgánu s faktickými řídicími pravomocemi ještě před podpisem zákona považuje SMS ČR za významný signál, že institucionální uspořádání reformy není dostatečně domyšlené.

<https://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/sms-cr-zada-prezidenta-aby-nepodepisoval-stavebni-novelu-pochybnosti-vyvolava-take-novy-dohledovym-panel-grip-5433cs.html>